

Opbygningen af Esajas: Begyndelse og Afslutning

Af Dr. Paul B. Petersen

I Esajas' Bogs overordnede struktur kan bogen inddeles i syv sektioner, hvor sektion 1 og 7, 2 og 6, 3 og 5 parvist afspejler hinanden, og hvor sektion 4 står centralt (se indslaget om opbygningen af Esajas' Bog under Fascinerende Esajas).

I denne korte artikel vil vi fokusere på sektion 1 og 7, henholdsvis kapitel 1-12 og 55-66, begyndelsen og afslutningen. På en række områder kan man observere, hvordan bogen er redigeret, så disse sektioner matcher hinanden.

Sammen med lignende sammenligninger mellem bogens litterære sektioner viser denne analyse med al tydelighed, at Esajas' Bog er et velkomponeret og sammenhængende litterært værk.

Fællestræk	Begyndelsen – Sektion 1 Kapitel 1-12	Afslutningen – Sektion 7 Kapitel 55-66
Tomme ceremonier forbundet med social uretfærdighed fordømmes	1,10-15	58,1-14
Indledes med appel om omvendelse og tilbud om tilgivelse. <ul style="list-style-type: none"> Bogen indeholder ikke andre steder tilsvarende appeller 	1,16-18: Kom, lad os gå i rette med hinanden, siger Herren. Er jeres synder som skarlagen, kan de blive hvide som sne; er de røde som purpur, kan de blive som uld. (vers 18)	55,1-56,1 Kom, alle I, der tørster, kom og få vand! Kom, I, der ingen penge har! Køb korn, og spis! Kom og køb korn uden penge, vin og mælk uden betaling!
Ligheder, fællesord og -udtryk, i beskrivelsen af Guds fordømmelse af folket		
Bogens åbningsvers har et ekko i bogens afslutningsvers	1,2: Børn har jeg opfostret og opdraget, men de har brudt med mig. <ul style="list-style-type: none"> Fra hebraisk <i>pasha'</i> 	66,24: ... dem, der brød med mig. <ul style="list-style-type: none"> Fra hebraisk <i>pasha'</i>
<ul style="list-style-type: none"> Godkendte og ikke-godkendte ofringer Fordømmelse af drukkenskab Og løgn 	1,11-13 5,11-12.22 5,18-20	56,7; 65,3-7; 66,3.20 56,12 59,3-4.13
Herren har skjult sit ansigt og vil ikke høre folkets bønner, fordi de hænder, der løftes i bøn, er fulde af blod.	1,15; 8,17	59,1-3; 57,17; 64,6; 65,16
Der tales om vanhelligelse og helligholdelse af sabbat og nymånefesten <ul style="list-style-type: none"> Dette tema findes ikke andre steder i bogen, og kun her er de to helligdage knyttet sammen. 	1,13	56,2.4.6; 58,13; 66,13
Ligheder i beskrivelsen af straffen over Juda		
Juda og Jerusalem lægges øde (fra <i>shamam</i>) og opbrændes i ild (fra <i>sarap 'esh</i>)	1,7:	64,9-10: Jerusalem er lagt øde (<i>shamam</i>). Vort hellige og

	Jeres land er en ødemark (<i>shamam</i>), jeres byer er brændt ned (<i>sarap 'esh</i>)	herlige tempel, hvor vore fædre priste dig, er brændt ned (<i>sarap 'esh</i>) . .
De onde og gudløse vil blive brændt med en ild, <ul style="list-style-type: none"> der ikke slukkes (<i>kabah</i>)	1,7; 5,24; 9,17-18; 10,16-17; <ul style="list-style-type: none"> 1,31 (<i>kabah</i>)	64,1; 65,23-24 <ul style="list-style-type: none"> 66,24 (<i>kabah</i>)
Ved straffen <ul style="list-style-type: none"> ryster (hebraisk <i>ragaz</i>) bjergene, vilddyr hænger, og tjørn og tidsel gror (<i>'alah</i>)	5,25 5,29 5,6	63,19-64,2 56,9 55,13
Lignende appeller om social retfærdighed og løfter om genoprettelse		
Kald til social retfærdighed og hjælp til de svage	1,16-17	56,1; 58,6-7
Invitation til syndere om tilgivelse med ordet "kom" (fra <i>halak</i>)	1,18	55,1.7
Herren lover at samle "Israels fordrevne" <ul style="list-style-type: none"> Dette udtryk (<i>nidkhe jisra 'el</i>) findes kun disse to steder i bogen og i hele GT ellers kun i SI 147,2.	11,12	56,8
Der gives i hver del en liste med de nationer, hvorfra Herren vil samle sit folk, og begge afsluttes med en omtale af de "fjerne øer"	11,11	66,19
Fremtidsløfterne fremhæver, <ul style="list-style-type: none"> at Gud vil skabe lys både dag og nat og at mørke vil forandres til lys	4,5 8,23-9,1	60,19-20 60,1-3
Løfterne i de to sektioner indeholder også næsten ordret identiske beskrivelser af den fremtidige forvandling af dyrene <ul style="list-style-type: none"> Begge omtaler også spædbørn og Guds hellige bjerg.	11,6-9: Ulven skal bo sammen med lammet, panteren ligge sammen med kiddet; kalv og ungløve græsser sammen, en lille dreng vogter dem. . . og løven æder strå som oxen. Spædbarnet leger ved slangens hule, det lille barn stikker sin hånd ind i hugormens hul. Ingen volder ondt eller ødelæggelse på hele mit hellige bjerg; for landet er fyldt med kundskab om Herren, som vandet dækker havets bund.	65,20.23.25: Der er ikke længere børn, der dør som spæde, Ulven og lammet græsser sammen, løven æder strå som oxen; men slangens føde er støv. Der findes hverken ondskab eller ødelæggelse på hele mit hellige bjerg, siger Herren.
Herrens Ånd vil være over Messias, de undertryktes hjælper	11,1-4	61,1-3
Messias og Herren er ikklædt "retfærdighed"	11,5	59,16-17; 61,10